ACADEMIA REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

FAUNA
REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

TROCHELMINTHES

VOLUMUL II

FASCICULA III

GASTROTRICHA

DE

L. RUDESCU

UNIVERSITA' DEGLI STUDI DI MODENA E REGGIO EMILIA
INV.
BIBLIOTECA SCIENTIFICA INTERDIPARTIMENTALE

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
BUCUREȘTI
1967

Răspîndire geografică. În Republica Socialistă România.

În România, în turbăriile muntoase de la Poiana Stampii (reg. Suceava), în iulie. Specie rară.

Această specie aparţine genului *Ichthydium*, unde are o poziţie specială, din cauza rigidităţii învelişului corporal şi apariţia unor solzi foarte slab vizibili. Ca şi *Ichthydium balatonicum* Varga, poziţia acestei specii în genul *Ichthydium* nu este încă sigură; lipsesc şi alte găsiri ale

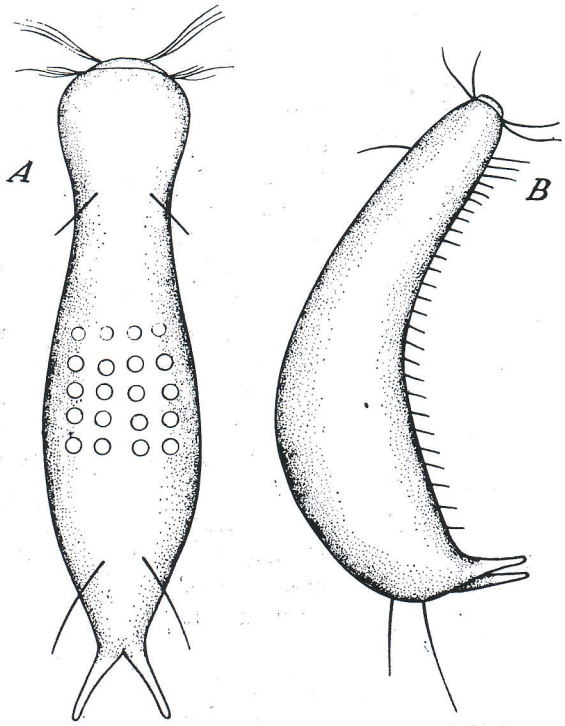

Fig. 116. — *Ichthydium montanum* n. sp. *A*, dorsal; *B*, lateral (original).

speciei pentru a putea decide asupra poziţiei ei sistematice. Ea poate fi însă considerată o formă de tranziţie spre genul *Chaetonotus*.

2. Ichthydium balatonicum Varga 1950

(fig. 117)

1953 Varga, Ann. Inst. Biol. Tihany, 1949—1950, p. 1—14
1959 Varga, Fauna Hungarica, p. 13, fig. 8, *C* şi *D*

Corpul este alungit, cu capul slab pentalobat şi destul de îngust, mai lat însă decît gîtul. Acesta din urmă se prelungeşte treptat în trunchi, care este mai lat la mijloc. De la mijlocul trunchiului pînă la baza degetelor se găseşte dorsal o creastă cuticulară înaltă de circa 5 μ, în formă de carenă lată. Trunchiul se îngustează în partea posterioară foarte mult, avînd porţiunea terminală rotunjită, iar degetele drepte, foarte apropiate unul de celălalt, se termină în vîrfuri ascuţite. Marginea internă a degetelor este dreaptă, cea externă se lăţeşte încet spre ultima treime, pentru a se subţia apoi brusc. În poziţie laterală, degetele sînt curbate puţin ventral şi ascuţite. Capul este prevăzut cu o pereche de fascicule de cili cefalici laterali lungi şi plini şi o pereche contopită de cili orali mai mici. Pe zona gîtului şi în ultima treime a trunchiului dorsal este cîte o pereche de ciri tactili rigizi lungi. Învelişul corpului este semirigid, deci se contractă la mişcările animalului, însă carena nu se contractă. Ciliatura ventrală este formată din 2 şiruri longitudinale de fascicule înguste de cili, care se întind de la zona cefalică pînă în zona terminală a corpului, iar în zona cefalică, spre deosebire de alte specii de *Ichthydium*, ceie 2 fascicule laterale nu sînt legate. Orificiul bucal este mic şi oval şi este înconjurat de ciri tactili mici şi mobili. Faringele este lung şi cilindric şi are un mic bulb posterior. Intestinul este lung, voluminos şi mai lat în partea sa anterioară. Lăţimea lui se micşorează însă abia în ultima treime a trunchiului.

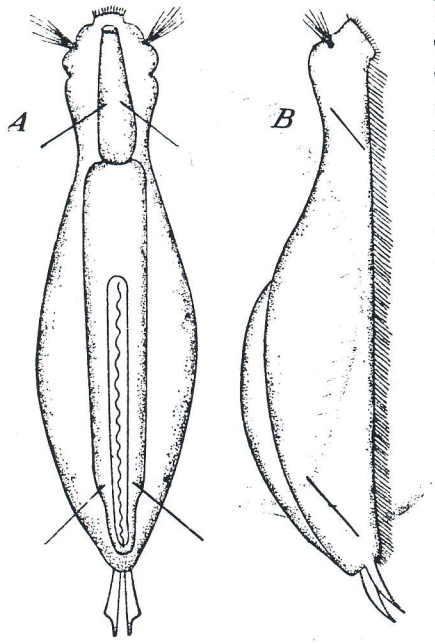

Fig. 117. — *Ichthydium balatonicum* Varga. *A*, dorsal; *B*, lateral (după Varga, 1959).

Dimensiuni. Lungimea totală a corpului . . 110—120 μ
Lăţimea capului . . . . . 13—14 μ
Lăţimea gîtului . . . . . 1—10 μ
Lăţimea maximă a trunchiului . 26—27 μ
Înălţimea maximă a crestei dorsale 5 μ
Lungimea degetelor . . . . . 9—10 μ

Biotop. Între detritus litoral în lacuri; între plante şi între stuf, în heleşteie piscicole nevidate, vara.

Răspîndire geografică. În R. P. Ungară, Republica Socialistă România.

În România, în heleşteiele de la Cefa şi Inand, litoral între plante, în heleşteiele nevidate şi între stuf (*Phragmites*), inundat, vara; în lacul Zau de Cîmpie (reg. Cluj) pe detritus litoral, vara. În heleşteiele de la Doniceasca—Lambrinoasa (reg. Iaşi); în zona litorală, între stuf vechi şi nou amestecat, inundat şi deasupra sapropelului, vara în iulie—august. Specie rară şi singuratică. Dimensiunile ei s-au încadrat în cele date de Varga (1950 şi 1959). În Delta Dunării, în japşa Buhaiov—Maliuc (reg. Dobrogea), vara şi toamna, în stufării inundate.

Ichthydium balatonicum, cu cuticula semirigidă şi carena cuticulară şi *Ichthydium montanum* n. sp., cu cuticula rigidă, formează un grup aparte în genul *Ichthydium* şi ar putea fi concentrate într-un nou subgen, *Prochaetonotus* şi repartizate la *Chaetonotus* sau într-un nou subgen al genului *Ichthydium*, *Pseudoichthydium*, urmînd ca acesta din urmă să fie împărţit în două subgenuri, şi anume: *Pseudoichthydium* şi *Ichthydium sensu strictu*. Întrucît însă materialul sistematic, care a fost la dispoziţia mea şi a prof. Varga, nu este încă suficient pentru a face această deosebire sistematică, urmează a se proceda la diferenţierea în favoarea genului *Chaetonotus* sau *Ichthydium* după îmbogăţirea materialului aflat la dispoziţie. Reflecţiile de faţă arată numai necesitatea despărţirii sistematice a acestor specii, accentuată pentru specia *Ichthydium balatonicum* şi de Voigt (1958).

3. **Ichthydium dubium** Preobrajenskaia 1926

(fig. 118)

1926 Preobrajenskaia, Arb. biol. Stat. Kossino, Lief. 4, p. 6, tab. I, fig. 11

Corpul, destul de alungit, are un cap pentalobat, prevăzut cu 2 perechi de fascicule de cili cefalici, de aproximativ aceeaşi lungime moderată. Gîtul este cu foarte puţin mai îngust decît capul şi se prelungeşte în trunchiul lăţit în partea mijlocie. În partea sa terminală, trunchiul este îngustat şi se sfîrşeşte cu 2 degete relativ lungi, curbate în formă de seceră spre interior şi puţin rotunjite la vîrf. Zona dintre degete prezintă o invaginare adîncă. Degetele au baza lărgită şi dorsal pe această bază se găseşte cîte un spin ceva mai scurt decît lungimea degetelor. Cuticula animalului este moale şi flexibilă la mişcările animalului. Ciliatura ventrală este formată din 2 fîşii de fascicule înguste laterale de cili ventrali, legate între ele prin fîşii de cili în partea cefalică, între care există un cîmp neciliat, prevăzut în partea terminală cu 2 spini, mai scurţi. Astfel, partea terminală a corpului este prevăzută cu 2 perechi de spini, una dorsală şi una ventrală. Orificiul bucal este rotund, tubul bucal scurt, iar faringele este cilindric, lung şi cu un mic bulb în partea posterioară. Intestinul este zvelt şi lung, mai lat în partea anterioară.